

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO.410.010.02.2017

P/17/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/027 „System awansu zawodowego nauczycieli”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli
Kontroler	Teresa Wójcik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/32/2017 z dnia 21 września 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Centrum Edukacji Artystycznej, ul. Brzozowa 35, 00-258 Warszawa (CEA)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zdzisław Bujanowski, dyrektor CEA od dnia 1 lutego 1994 r. (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Centrum Edukacji Artystycznej, jako specjalistyczna jednostka nadzoru wykonująca należące do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zadania organu prowadzącego szkoły i placówki artystyczne oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny wobec wszystkich szkół i placówek artystycznych¹, nie w pełni rzetelnie realizowało w latach szkolnych 2015/2016-2017/2018 (do 15 listopada) zadania w zakresie awansu zawodowego nauczycieli.

W CEA nie zapewniono pełnej rzetelności przygotowania i przeprowadzania postępowań w zakresie nadawania przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Ministra KiDN) stopni awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego. Przejawiało się to w nieskutecznym eliminowaniu na etapie analizy formalnej wniosków nauczycieli przypadków niespełniających wymogów przystąpienia do postępowania na stopień nauczyciela mianowanego. Ponadto nie zapewniono w składzie komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego wymaganego przepisami prawa eksperta nauczającego tego samego przedmiotu lub prowadzącego ten sam rodzaj zajęć co oceniany nauczyciel. W CEA nie zapewniono również właściwego udokumentowania przez komisje egzaminacyjne i kwalifikacyjne przebiegu postępowania.

Nauczyciele uzyskujący stopnie awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego spełnili wymagania określone w § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego².

¹ Na podstawie § 3 pkt 4 w związku z § 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 września 2004 r. w sprawie specjalistycznej jednostki nadzoru (Dz.U. Nr 226, poz. 2292, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie specjalistycznej jednostki nadzoru) CEA jest jednostką powołaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do realizacji zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami artystycznymi oraz zadań organu prowadzącego dla szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w tym min. do organizowania i prowadzenia spraw związanych z uzyskiwaniem stopni awansu zawodowego przez nauczycieli.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. poz. 393); dalej: rozporządzenie w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego.

Centrum Edukacji Artystycznej prawidłowo sprawowało nadzór nad funkcjonowaniem systemu awansu zawodowego nauczycieli w nadzorowanych szkołach i placówkach artystycznych. Najwyższa Izba Kontroli zauważa przy tym, że w niewielkim stopniu wykorzystywano możliwość obserwowania przez przedstawicieli CEA przebiegu postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego w nadzorowanych szkołach (w 2,3% ogólnej liczby postępowań).

W odniesieniu do szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego CEA zapewniało warunki do motywowania nauczycieli do dalszego rozwoju zawodowego. Realizując zadania organu prowadzącego dotyczące zapewnienia środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli, CEA uwzględniało potrzeby nauczycieli odbywających staże na stopnie awansu zawodowego jak i pozostałych nauczycieli.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Centrum Edukacji Artystycznej w sposób niezapewniający pełnej rzetelności prowadziło sprawy związane z uzyskiwaniem stopni awansu zawodowego przez nauczycieli, w wyniku których w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 Minister KiDN nadał stopnie nauczyciela mianowanego i dyplomowanego łącznie 1.069 nauczycielom³. Kontrola próby 44 postępowań w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego wykazała, że właściwe komisje weryfikowały posiadanie przez nauczycieli kompetencji wymaganych do uzyskania tych stopni awansu, dokonując oceny ich dorobku zawodowego oraz odpowiedzi na pytania z zakresu wymagań określonych w § 7 i § 8 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. Jednakże w dwóch przypadkach dopuszczono do postępowania na stopień nauczyciela mianowanego nauczyciela niespełniającego warunku przepracowania co najmniej dwóch lat od nabycia stopnia nauczyciela kontraktowego do rozpoczęcia stażu na stopień nauczyciela mianowanego, wymaganego na podstawie art. 9d ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁴. Ponadto w pięciu przypadkach w składzie komisji egzaminacyjnej i kwalifikacyjnej na stopień nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego nie zapewniono udziału eksperta nauczającego tego samego przedmiotu lub prowadzącego ten sam rodzaj zajęć co nauczyciel przystępujący do postępowania, wymaganego na podstawie § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. Natomiast w protokołach komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego nie zamieszczono właściwego uzasadnienia rozstrzygnięcia komisji (w 30 przypadkach) oraz informacji o treści udzielonych odpowiedzi przez nauczyciela (w trzech przypadkach), do czego zobowiązywał § 14 ust. 1 pkt 4 i 7 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego.

Centrum Edukacji Artystycznej podejmowało działania związane ze sprawowaniem nadzoru nad funkcjonowaniem systemu awansu zawodowego w podległych szkołach. Służyła temu przeprowadzona w roku szkolnym 2014/2015 kontrola spraw awansu zawodowego we wszystkich publicznych szkołach i placówkach artystycznych. Skierowane do merytorycznego rozpatrzenia przez CEA, jako specjalistycznej jednostki nadzoru, trzy odwołania nauczycieli od ocen dorobku zawodowego za okres stażu na stopień awansu zawodowego zostały

³ W zakresie awansu zawodowego nauczycieli do zadań CEA należały m.in. następujące zadania: analiza formalna wniosków nauczycieli o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego, przygotowanie dla Ministra KiDN propozycji składu komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych, obsługa biurowa pracy tych komisji, merytoryczne rozpatrywanie odwołań nauczycieli od ocen dorobku zawodowego za okres stażu na stopień awansu zawodowego. Ponadto do CEA należało prowadzenie spraw w zakresie doskonalenia nauczycieli oraz współdziałanie ze szkołami i placówkami artystycznymi na rzecz podnoszenia poziomu kształcenia.

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 1189, ze zm.; dalej: ustawa Karta Nauczyciela.

rozpatrzone w terminach umożliwiającym ustalenie ostatecznych ocen nauczycieli przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z zachowaniem terminu na rozpatrzenie odwołania, określonego w art. 9c ust. 9 ustawy Karta Nauczyciela.

Centrum Edukacji Artystycznej w niewielkim jednak stopniu⁵ wykorzystywało możliwość delegowania swoich przedstawicieli do udziału w charakterze obserwatora w pracach komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego, powoływanych w nadzorowanych szkołach i placówkach artystycznych, do czego uprawniał art. 9g ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela. Obserwacjami takimi objęto 24 (2,3%) z ogółem 1.047 postępowań przeprowadzonych w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 w szkołach i placówkach artystycznych prowadzonych przez Ministra KiDN oraz jednostki samorządu terytorialnego (j.s.t.).

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli udział przedstawiciela organu prowadzącego i organu nadzoru pedagogicznego w postępowaniach na stopnie nauczyciela kontraktowego i nauczyciela mianowanego jest istotnym elementem nadzoru nad prawidłowością tych postępowań. Wagę tej formy nadzoru potwierdza rozwiązanie prawne przyjęte w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu oświaty, która wprowadza od 1 września 2018 r. przepisy obligatoryjnie włączające do udziału w komisjach na stopień nauczyciela kontraktowego przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Centrum Edukacji Artystycznej zapewniło szkołom i placówkom artystycznym warunki do doskonalenia i rozwoju zawodowego nauczycieli. W latach 2015, 2016 i 2017 w planie finansowym CEA wyodrębniano środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości wymaganej art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. W latach 2015 i 2016 środki te wykorzystano w zaplanowanej wysokości, finansując z nich zadania przewidziane w rocznych planach dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli. Środki finansowe wydatkowano w 20% na działania z zakresu dokształcania nauczycieli realizowane bezpośrednio przez CEA, a w 80% na sfinansowanie realizowanych przez szkoły i placówki wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli. Plany dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli na lata 2015, 2016 i 2017 przygotowano w oparciu o analizy potrzeb szkół i placówek artystycznych. Plany uwzględniały potrzeby zarówno nauczycieli będących w trakcie staży na stopień awansu zawodowego jak i nauczycieli dyplomowanych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Nadawanie nauczycielom stopni awansu zawodowego

Opis stanu
faktycznego

1. Zgodnie z art. 5 ust. 3c ustawy o systemie oświaty⁶ Minister KiDN zakłada i prowadzi publiczne szkoły i placówki artystyczne, a także placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, a na podstawie art. 32a ust. 1 wymienionej ustawy sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi (prowadzonymi przez różne organy) oraz placówkami doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych przez siebie prowadzonymi.

⁵ Ogółem w badanym okresie przeprowadzono 24 obserwacje w szkołach i placówkach artystycznych prowadzonych przez Ministra KiDN (na 914 postępowań w tego typu jednostkach). Nie przeprowadzono jednak żadnej obserwacji podczas 133 postępowań w szkołach prowadzonych przez jst..

⁶ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2017 r., dalej ustawa o systemie oświaty.

W celu wykonywania zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a także zadań organu, Minister KiDN utworzył specjalistyczną jednostkę nadzoru – Centrum Edukacji Artystycznej. Do CEA należą m.in. zadania związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi oraz placówkami zapewniającymi opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, zadania organu prowadzącego w stosunku do szkół i placówek prowadzonych przez Ministra KiDN, w tym także – w zakresie sprawowania nadzoru pedagogicznego – prowadzenie spraw związanych z uzyskiwaniem stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (§ 1 i § 3 pkt 4 rozporządzenia w sprawie specjalistycznej jednostki nadzoru).

Organizację pracy oraz zakres działania poszczególnych komórek i samodzielnych stanowisk pracy w CEA określa regulamin organizacyjny ustalony przez dyrektora CEA i zatwierdzony przez Ministra KiDN⁷.

W roku szkolnym 2017/2018 nadzór CEA obejmował łącznie 570 szkół i placówek artystycznych, z tego: 259 prowadzonych przez Ministra KiDN (45,4%), 149 (26,2%) prowadzonych przez j.s.t., 159 (27,9%) niepublicznych i trzy (0,5%) publiczne prowadzonych przez inne osoby prawne i fizyczne⁸.

W latach szkolnych 2015/2016-2017/2018 liczba szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez Ministra KiDN (259) oraz publicznych prowadzonych przez inne osoby prawne i fizyczne (trzy) była stała, zaś liczba szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez j.s.t. wzrosła o trzy jednostki (odpowiednio 146, 147 i 149), a niepublicznych prowadzonych przez inne osoby prawne i fizyczne była zmienna i wyniosła odpowiednio 137, 166 i 159.

(dowód: akta kontroli str. 30)

W szkołach i placówkach prowadzonych przez Ministra KiDN zatrudnionych było:

- w roku szkolnym 2015/2016 – 10.984 nauczycieli, z tego: dyplomowanych – 4.746 (43,2%), mianowanych – 3.848 (35%), kontraktowych – 1.796 (16,4%), stażystów – 499 (4,5%), bez stopnia awansu – 95 (0,9%);
- w roku szkolnym 2016/2017 – 11.043 nauczycieli, z tego: dyplomowanych – 5.026 (45,5%), mianowanych – 3.646 (33%), kontraktowych – 1.836 (16,6%), stażystów – 455 (4,1%), bez stopnia awansu – 80 (0,7%);
- w roku szkolnym 2017/2018 – 11.137 nauczycieli, z tego: dyplomowanych – 5.333 (47,9%), mianowanych – 3.441 (30,9%), kontraktowych – 1.857 (16,7%), stażystów – 435 (3,9%), bez stopnia awansu – 71 (0,6%).

W ww. latach zwiększył się udział nauczycieli dyplomowanych o 4,7 punktu procentowego, a zmalał udział nauczycieli mianowanych o 4,1 punktu procentowego.

(dowód: akta kontroli str.5)

2. W ramach postępowań egzaminacyjnych prowadzonych przez CEA stopień nauczyciela mianowanego uzyskało:

⁷ Regulamin organizacyjny Centrum Edukacji Artystycznej stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia Dyrektora CEA nr 2/2016 z dnia 29 kwietnia 2016 r. i Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik nr1 do Zarządzenia Dyrektora CEA nr 12/2017 z dnia 2 października 2017 r.

⁸ Wg stanu na dzień 30 września 2017 r.

- 166 nauczycieli w roku szkolnym 2015/2016 (na 167 nauczycieli wnioskujących o podjęcie postępowania egzaminacyjnego i przystępujących do egzaminu),
- 184 nauczycieli w roku szkolnym 2016/2017 (na 190 nauczycieli wnioskujących o podjęcie postępowania egzaminacyjnego i przystępujących do egzaminu; wnioski dwóch nauczycieli pozostały bez rozpoznania, a czterem nauczycielom wydano decyzje o odmowie nadania stopnia awansu).

Podstawą odmowy nadania stopnia awansu było nieuzyskanie przez nauczycieli akceptacji komisji egzaminacyjnej. Bez rozpoznania pozostawiono wnioski nauczycieli, którzy nie zgłosili się na egzamin.

(dowód: akta kontroli str. 32, 244-245)

Badanie w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia postępowań egzaminacyjnych na stopień nauczyciela mianowanego przeprowadzono na próbie celowej 15 nauczycieli⁹, z tego: jeden pedagog szkolny, dziesięciu nauczycieli przedmiotów artystycznych i czworo nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących.

Wszyscy nauczyciele objęci badaniem, posiadali kwalifikacje wymagane na ich stanowiskach pracy wynikające z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁰. Stosownie do art. 9d ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela nauczyciele wystąpili z wnioskiem o podjęcie postępowania egzaminacyjnego w roku uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu.

Wymagania określone w art. 9c ust. 1 pkt 2 i art. 9d ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela, tj. odbycia odpowiedniej długości stażu po przepracowaniu okresu dwóch lat od daty uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego spełniło 13 z badanej próby.

W składzie wszystkich komisji egzaminacyjnych na stopień nauczyciela mianowanego CEA zapewniło udział dwóch ekspertów posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole tego samego typu i rodzaju co szkoła, w której nauczyciel był zatrudniony, w tym co najmniej jednego nauczającego tego samego przedmiotu lub prowadzącego ten sam rodzaj zajęć, wymagany na podstawie § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego.

Na wniosek jednego z 15 badanych nauczycieli, w skład komisji egzaminacyjnej, zgodnie z art. 9g ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela, wszedł przedstawiciel wskazanego we wniosku związku zawodowego.

Komisje egzaminacyjne dla 15 badanych nauczycieli ubiegających się o stopień awansu zawodowego podejmowały rozstrzygnięcia przy obecności co najmniej 2/3 ogólnej liczby członków, wymaganej na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia.

We wszystkich protokołach z pracy komisji egzaminacyjnej odnotowano pytania zadane nauczycielowi w czasie egzaminu, dotyczące wymagań określonych w § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uzyskania stopni awansu zawodowego. W przypadku protokołów z dwóch postępowań (M-5/XIII/16 i M-2/XIII/17) nie odnotowano informacji o treści

⁹ Próbą objęto dziewięć postępowań przeprowadzonych w regionie mazowieckim i sześć przeprowadzonych w regionie łódzkim, z ogółem 25 i 25 przeprowadzonych w tych regionach w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017.

¹⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 1264, uchylone z dniem 1 września 2017 r.

udzielonych przez nauczycieli odpowiedzi, a jedynie stwierdzenie faktu udzielenia odpowiedzi. We wszystkich przypadkach w protokołach w uzasadnieniu rozstrzygnięcia komisji zamieszczono ogólnikowe stwierdzenie o spełnieniu przez nauczyciela wymagań.

Dyrektor CEA wyjaśnił, że każdorazowo przewodniczący komisji ustalał z członkami komisji, że protokołantem postępowania jest wchodzący w skład komisji dyrektor placówki, w której pracuje nauczyciel objęty postępowaniem.

W 13 spośród badanych przypadków w protokołach odnotowano dokonaną przez komisję ocenę prezentacji dorobku zawodowego (pkt V protokołu).

Przygotowane przez CEA do podpisu przez Ministra KiDN akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego były zgodne z właściwym wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. We wszystkich badanych przypadkach akty nadania stopnia awansu zawodowego wydano w terminie wynikającym z art. 9b ust. 3 i 3a ustawy Karta Nauczyciela.

(dowód: akta kontroli str. 296, 359-392)

3. W ramach postępowań kwalifikacyjnych prowadzonych przez CEA w roku szkolnym 2015/2016 stopień nauczyciela dyplomowanego uzyskało 350 nauczycieli (na 365 wnioskujących), a w roku szkolnym 2016/2017 – 369 nauczycieli (na 381 wnioskujących). W roku szkolnym 2015/2016 w ramach postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego wydano 15 decyzji o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego, a w roku szkolnym 2016/2017 – 10. Ponadto w roku szkolnym 2016/2017 dwa wnioski pozostały bez rozpoznania. Podstawą odmowy nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego było nieuzyskanie przez nauczyciela akceptacji komisji kwalifikacyjnej. Bez rozpoznania pozostawiono natomiast wnioski nauczycieli, którzy nie zgłosili się na egzamin.

W roku szkolnym 2015/2016 wpłynęły trzy wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy w związku z odmową nadania stopnia awansu nauczyciela dyplomowanego. W przypadku dwóch wniosków decyzje utrzymano w mocy (nie stwierdzono uchybień formalnych w przebiegu postępowania). W jednym przypadku uznano, że komisja kwalifikacyjna nie zachowała pełnej bezstronności oceny i po ponownym przystąpieniu do oceny nauczyciel uzyskał stopień nauczyciela dyplomowanego.

(dowód: akta kontroli str. 33, 244-246)

Badanie w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego przeprowadzono na próbie celowej 15 nauczycieli (ośmiu nauczycieli szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez Ministra KiDN i siedmiu nauczycieli ze szkół i placówek artystycznych prowadzonych j.s.t.). Dodatkowo, w zakresie prawidłowości powołania komisji kwalifikacyjnej zbadano 14¹¹ postępowań na stopień nauczyciela dyplomowanego dla dyrektorów szkół i placówek artystycznych (odpowiednio dla 11 dyrektorów ze szkół i placówek prowadzonych przez Ministra KiDN oraz trzech ze szkół i placówek prowadzonych przez j.s.t.).

W próbie 15 nauczycieli uwzględniono zróżnicowanie środowiska nauczycielskiego, tj. nauczycieli przedmiotów artystycznych (pięciu), przedmiotów ogólnokształcących (czterech), wychowawcę w bursie (jednego), wychowawcę w świetlicy (dwóch), psychologa (jednego), bibliotekarza (jednego) i pedagoga w bursie (jednego). We wszystkich badanych

¹¹ Przeprowadzono 14 postępowań, w tym dwukrotnie postępowanie dotyczące dyrektora G.R. w związku z nieotrzymaniem akceptacji komisji kwalifikacyjnej w pierwszym postępowaniu.

przypadkach nauczyciele posiadali kwalifikacje wymagane na ich stanowiskach pracy, wystąpili z wnioskiem o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego w dopuszczalnym okresie 3 lat od dnia otrzymania oceny dorobku zawodowego za okres stażu (stosownie do art. 9d ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela) oraz spełnili wymagania odnośnie odbycia odpowiedniej długości stażu po przepracowaniu odpowiedniego okresu od uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego (stosownie do art. 9c ust. 1 pkt 2 i art. 9d ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela).

Na wniosek jednego z badanych nauczycieli, w skład komisji egzaminacyjnej, zgodnie z art. 9g ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela, wszedł przedstawiciel wskazanego we wniosku związku zawodowego. Komisje kwalifikacyjne podejmowały rozstrzygnięcia w obecności co najmniej 2/3 ogólnej liczby członków (stosownie do § 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego).

W analizowanych protokołach z przebiegu pracy komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli, poza jednym przypadkiem (D-10/XIII/16), odnotowano pytania i odpowiedzi zadane nauczycielowi w czasie egzaminu. Pytania członków komisji dotyczyły wymagań określonych w § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. We wszystkich przypadkach w protokołach w uzasadnieniu rozstrzygnięcia komisji zamieszczono ogólnikowe stwierdzenie o spełnieniu przez nauczyciela wymagań.

W analizowanych protokołach odnotowano ocenę dokonaną przez komisję kwalifikacyjną dokumentów załączonych do wniosku (pkt V protokołu).

Przygotowane przez CEA do podpisu przez Ministra KiDN akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela były zgodne z właściwym wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. Wszystkie akty nadania stopnia awansu zawodowego wydano w wymaganym terminie, określonym w art. 9b ust. 3 i 3a ustawy Karta Nauczyciela.

(dowód: akta kontroli str. 436-469)

W badanej próbie odnotowano trzy postępowania, w których nauczyciel otrzymał co najmniej siedmiopunktowy wynik przy ocenie indywidualnej ekspertów poniżej siedmiu punktów.

W postępowaniu D-10/XIII/16 – nauczyciel dyrygent orkiestry symfonicznej, otrzymał siedmiopunktowy wynik (7), w tym dwie punktacje po sześć punktów od eksperta w zakresie teorii muzyki i dyrygentury (uzasadnienie – nauczyciel przedstawił dokumentację, która wymagała uzupełnienia w czasie odpowiedzi na pytania komisji, co było podstawą pozytywnej oceny) i od eksperta w zakresie języka polskiego (uzasadnienie – analiza dokumentacji oraz przeprowadzona rozmowa potwierdziły spełnienie niezbędnych wymagań. Rozmowa uzupełniła w stopniu minimalnym lakoniczne, ogólnikowe opisy i analizy).

W postępowaniu D-17/XVI/17 nauczyciel wychowawca w świetlicy otrzymał siedmiopunktowy wynik, przy czym od dyrektora szkoły otrzymał sześć punktów, a od pozostałych członków komisji po siedem punktów. Dyrektor szkoły uzasadnił swoją punktację nieudzieleniem pełnych i wyczerpujących odpowiedzi oraz spełnieniem przez nauczyciela, w zakresie minimalnym, wymagań formalnych.

W postępowaniu D-46/XVI/16 nauczyciel wychowawca w świetlicy otrzymał wynik 7,6 pkt., w tym od eksperta w zakresie gry na organach cztery punkty, od pozostałych członków komisji od 7 do 9 pkt. Ekspert, który ocenił spełnianie wymagań na cztery punkty, uzasadnił swoją punktację niezrealizowaniem wymagań wskazanych w § 8 ust. 2 pkt. 4 lit. a rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego (programy nie były opracowane) oraz ograniczeniem wykonywania zadań na rzecz oświaty do obowiązków

związanych ze współpracą z rodzicami, nauczycielami i pedagogiem oraz udziału w zewnętrznych konkursach plastycznych, które zostały wskazane ponownie jako realizacja zadań z zakresu § 8 ust. 2 pkt 4 lit. f ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 470-502)

4. O dokonanie oceny pracy w związku z zamiarem przystąpienia do postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego (stosownie do art. 6a ust. 6 ustawy Karty Nauczyciela) w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 wnioskowało 13 dyrektorów szkół i placówek artystycznych, z tego 10 ze szkół i placówek prowadzonych przez Ministra KiDN oraz trzech ze szkół i placówek prowadzonych przez j.s.t.

W przypadku dyrektorów szkół i placówek prowadzonych przez j.s.t. CEA wypełniło obowiązek dokonania oceny pracy przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym. Na dziesięć szkół i placówek prowadzonych przez Ministra KiDN tylko w jednej działała Rada Szkoły, a nauczycielskie związki zawodowe w dwóch szkołach. CEA każdorazowo zwracała się do Rady Szkoły i właściwych zakładowych organizacji związkowych oraz rady pedagogicznej w celu ustalania oceny pracy dyrektora szkoły. W ocenach uwzględniano realizację zadań nauczycielskich dyrektora szkoły i jego zadań jako kierownika zakładu pracy. Wszyscy dyrektorzy otrzymali oceny wyróżniające, które były rzetelnie udokumentowane w aktach spraw.

(dowód: akta kontroli str. 328-330)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. Do postępowania na stopień nauczyciela mianowanego dopuszczono dwóch nauczycieli, (na 30 badanych postępowań) którzy nie spełniali warunku przepracowania okresu dwóch lat od czasu uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego do czasu rozpoczęcia stażu na stopień nauczyciela mianowanego, wymaganego art. 9d ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela. Spowodowane to było nierzetelnym przeprowadzeniem przez CEA analizy formalnej wniosków nauczycieli o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego (postępowania M-2/XIII/17 i M-11/XVI/17).

Z wyjaśnień dyrektora CEA oraz przewodniczącego komisji egzaminacyjnej (starszego wizytatora w CEA) wynika przyjęcie na etapie analizy formalnej wniosków nauczycieli, że organ prowadzący i komisja egzaminacyjna zdecydowali się w przedmiotowych sprawach nie obciążać nauczyciela konsekwencjami dokonanej przez dyrektora szkoły błędnej wykładni art. 9b ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela, rozumianego jako przepracowanie w szkole dwóch lat ogółem, a nie przepracowanie w szkole dwóch lat od dnia nadania stopnia awansu zawodowego. Zdaniem wyjaśniających niedopuszczenie nauczycieli do dalszego postępowania powodowałoby sytuację, w której za błąd popełniony przez dyrektora szkoły odpowiedzialność poniosłby podlegający jego nadzorowi i pieczy nauczyciel. Z tego względu przyjęto formalne spełnianie przez nauczyciela praktycznych przesłanek nadania kolejnego stopnia awansu zawodowego i komisja egzaminacyjna zdecydowała się prowadzić wnioskowane postępowania.

Najwyższa Izba kontroli zauważa, że okres pracy pomiędzy uzyskaniem stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego a rozpoczęciem stażu na stopień nauczyciela mianowanego jest obligatoryjny¹² i chodzi o okres przepracowania w szkole co najmniej

¹² Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 19 kwietnia 2012 II SA/BK/12.

dwóch lat od uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego. W treści stosowanego w CEA formularza „Protokołu analizy formalnej wniosku wraz z dokumentacją o postępowanie egzaminacyjne na stopień nauczyciela mianowanego”¹³ przewidziano podanie czasu trwania stażu oraz daty nadania stopnia nauczyciela kontraktowego. Zobowiązuje to osobę analizującą dokumenty do ustalenia tych danych, a także daje możliwość weryfikacji prawidłowości odbycia stażu przez nauczyciela.

(dowód: akta kontroli str. 377,387, 393-401, 406-413, 524-525)

2. We wszystkich 30 badanych postępowaniach na stopień nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego nie zapewniono właściwego sporządzenia protokołów z przebiegu postępowań prowadzonych przez komisje egzaminacyjne i kwalifikacyjne, zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego.

W części XII protokołów „Uzasadnienie rozstrzygnięcia” jako uzasadnienie oceny wskazano ogólnikowo „spełnienie wymagań rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego nauczycieli, bądź spełnienie wymagań na stopień nauczyciela mianowanego”. Komisje pozytywnie oceniły spełnienie wymagań wskazanych w § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego nauczycieli, pomimo że w dwóch przypadkach żadne z pytań sformułowanych przez komisję nie dotyczyło znajomości przepisów w zakresie systemu oświaty (§ 7 ust. 2 pkt 5 ww. rozporządzenia).

Ponadto w protokołach z postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego w trzech przypadkach (M-5/XIII/16 i M-2/XIII/17 i D-10/XIII/16) nie zamieszczono informacji o treści odpowiedzi nauczyciela na zadane w trakcie postępowania pytania komisji, co jest wymagane na podstawie § 14 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego

Dyrektor CEA wyjaśnił, że posiedzenia komisji są protokołowane najczęściej przez jednego z członków komisji, zwykle jest to dyrektor szkoły.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli CEA, z faktu pełnienia przez pracownika CEA funkcji przewodniczącego komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych, a także ze względu na zapewnianie przez CEA obsługi administracyjno-biurowej komisji (na podstawie § 14 ust. 4 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego), wynika też dla CEA obowiązek zapewnienia właściwego dokumentowania pracy tych komisji.

Odnosnie spełnienia przez egzaminowanego nauczyciela wymagań merytorycznych określonych w § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli dyrektor CEA wyjaśnił, że nauczyciele na początku prezentacji często odnoszą się do wymagań określonych w ww. przepisie co pozwala członkom Komisji na doprecyzowanie pewnych informacji bądź ich uzyskanie.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że protokół z przebiegu prac komisji kwalifikacyjnej powinien odzwierciedlać całe postępowanie kwalifikacyjne. Dlatego też powinny być w nim zawarte m.in. treści udzielonych przez nauczyciela odpowiedzi na zadawane pytania jak i merytoryczne uzasadnienie rozstrzygnięcia komisji. (§ ust. 1 pkt 4 i 7 rozporządzenia w sprawie awansu). Powyższe potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 21 maja 2007 r.¹⁴. Dlatego w protokole winno być zawarte „uzasadnienie rozstrzygnięcia”,

¹³ Formularz sporządzony w związku z § 11 ust. 1 i § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopnia zawodowego przez nauczycieli;

¹⁴ Sygn. akt I OSK 1089/06.

a nie podanie tylko „sposobu rozstrzygnięcia”. Ponadto, zgodnie z art. 9h ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela, w przypadku gdy postępowanie o nadanie stopnia nauczycielom awansu zawodowego przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny oraz komisje zostały podjęte z naruszeniem przepisów tej ustawy, dyrektor CEA ma prawo wnioskować do Ministra KiDN o wszczęcie postępowania nadzorczego wobec czynności powołanych przez Ministra komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 359-360, 379-380, 393-416, 433-435)

3. Dyrektor CEA przygotowując decyzje Ministra KiDN w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych nieprawidłowo ustalił skład dla dziewięciu postępowań (spośród 44 badanych), nie zapewniając w nich udziału eksperta nauczającego tego samego przedmiotu lub prowadzącego ten sam rodzaj zajęć co nauczyciel przystępujący do postępowania, wymaganego na podstawie § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego.

Analiza składów 14 komisji na stopień nauczyciela dyplomowanego dla dyrektorów szkół wykazała, że w składzie każdej komisji zapewniono udział eksperta zajmującego stanowisko kierownicze w szkole (dyrektora/wicedyrektora) oraz eksperta zajmującego stanowisko związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego. Jednakże w trzech postępowaniach (D-6/CEA/2015, D-4/CEA/2015 i D-2/CEA/2016) nie zapewniono eksperta o specjalności przedmiotowej odpowiedniej dla ocenianego nauczyciela (w tych przypadkach dyrektorzy/wicedyrektorzy szkół wchodzący w skład komisji wskazani zostali jednocześnie jako dyrektor i ekspert w przedmiocie nauczania odpowiednim dla ocenianego dyrektora szkoły¹⁵).

Dyrektor CEA wyjaśnił, że pomimo niepełnej zgodności składów komisji kwalifikacyjnych dla dyrektorów szkół z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej, zachodziła jednak zgodność z duchem tego przepisu, ponieważ w komisji brał udział ekspert zajmujący kierownicze stanowisko w szkole, który jest jednocześnie nauczycielem tego samego przedmiotu. Wyjaśniający zauważył, że czasem takie rozwiązanie wynikało z przesłanek ekonomiczno-organizacyjnych (wysokie koszty podróży eksperta o danej specjalności z odległego regionu lub skomplikowany dojazd na posiedzenie tylko jednej komisji).

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego wyjaśnienia. W § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie stopni awansu zawodowego wskazano zarówno liczbę ekspertów w komisji, jak też konkretne ich role. Spośród trzech ekspertów w komisji, ma być co najmniej jeden zajmujący stanowisko kierownicze w szkole i co najmniej jeden nauczający tego samego przedmiotu co oceniany nauczyciel. Przypisanie podwójnej roli jednemu z tych ekspertów prowadzi do nadreprezentacji w komisji ekspertów niezwiązanych bezpośrednio z tymi rolami.

(dowód: akta kontroli str. 331-358)

W przypadku dwóch postępowań (D-7/CEA/15, M-2/XVII/16) w składzie komisji jako eksperta w zakresie gry na instrumentach dętych drewnianych powołano osobę zatrudnioną w CEA na stanowisku wizytatora (E.R.), która na liście ekspertów ma wykazane kwalifikacji jako

¹⁵ W postępowaniu D-6/CEA/2015 dotyczącym nauczyciela M.W. o specjalności chór i zespoły wokalne jako ekspertów wskazano wicedyrektora szkoły będącego jednocześnie ekspertem w zakresie prowadzenia zespołów wokalnych i chóru oraz eksperta w zakresie gry na instrumentach dętych; w postępowaniu D-4/CEA/2015 dotyczące nauczyciela A.A. o specjalności fortepian jako ekspertów wskazano dyrektora szkoły będącego jednocześnie ekspertem w zakresie gry na fortepianie oraz eksperta w zakresie gry na skrzypcach; w postępowaniu D-2/CEA/2016 dla nauczyciela T.C. o specjalności rytmika, kształcenie słuchu, audycje muzyczne i chór jako ekspertów wskazano dyrektora szkoły będącego jednocześnie ekspertem w zakresie przedmiotów teoretycznych oraz eksperta w zakresie gry na akordeonie.

magister sztuki, menedżer kultury, przedmioty artystyczne, zarządzanie oświatą, ale bez wskazania na nauczanie gry na instrumentach dętych-drewnianych.

Dyrektor CEA wyjaśnił, że wizytator E.R. jednocześnie legitymuje się dyplomem ukończenia studiów na kierunku pedagogika instrumentalna – specjalność flet, a brak wpisu tej informacji na liście ekspertów wynika z pomyłki we wprowadzeniu danych na listę.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego wyjaśnienia. Z przepisu § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie stopni awansu zawodowego wynika włączenie do składu komisji kwalifikacyjnej eksperta wykonującego aktualnie ten sam rodzaj zajęć co oceniany nauczyciel, a nie tylko posiadającego wykształcenie odpowiednie dla wykonywania tego rodzaju zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 352-354 357-358, 454, 505)

Ocena cząstkowa

W latach 2015/2016 oraz 2016/2017 postępowania w sprawie nadania nauczycielom stopni awansu zawodowego prowadzono w CEA nie w pełni rzetelnie.

Do wszystkich z 44 badanych postępowań na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego dopuszczono osoby posiadające wymagane kwalifikacje zawodowe i posiadające pozytywne oceny dorobku zawodowego za okres stażu, a w przypadku dyrektorów szkół – wyróżniające oceny pracy. Właściwe komisje weryfikowały posiadanie przez nauczycieli kompetencji wymaganych do uzyskania stopni awansu nauczyciela mianowanego i dyplomowanego, dokonując oceny ich dorobku zawodowego oraz odpowiedzi nauczycieli na pytania z zakresu wymagań określonych w § 7 i § 8 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. Stwierdzono jednak dwa przypadki dopuszczenia do postępowania na stopień nauczyciela mianowanego nauczyciela niespełniającego warunku przepracowania co najmniej dwóch lat od nabycia stopnia nauczyciela kontraktowego do rozpoczęcia stażu na stopień nauczyciela mianowanego. Zgodnie z wnioskami nauczycieli do składu komisji powoływano także przedstawicieli nauczycielskich właściwych organizacji związków zawodowych.

Dyrektor CEA, przygotowując dla Ministra KiDN propozycje powołania właściwych komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych, nieprawidłowo dobrał ekspertów do przeprowadzenia pięciu z 44 badanych postępowań, nie zapewniając wśród nich eksperta nauczającego tego samego przedmiotu lub prowadzącego ten sam rodzaj zajęć co oceniany nauczyciel.

Odnotowane w protokołach z postępowań egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych zestawy pytań i odpowiedzi nauczycieli potwierdzają sprawdzanie przez komisję posiadania przez nauczyciela umiejętności wymaganych odpowiednio na stopnie nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego zgodnie z § 7 ust. 2 i § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. Jednakże we wszystkich badanych przypadkach stwierdzono brak w protokołach wymaganego uzasadnienia rozstrzygnięcia komisji, w trzech przypadkach brak wymaganej informacji o treści odpowiedzi na pytania zadawane nauczycielom, w dwóch przypadkach brak wymaganego odniesienia się do prezentacji dorobku zawodowego nauczyciela i jednym przypadku brak wymaganego odniesienia się komisji do przedłożonej dokumentacji dorobku zawodowego.

W przypadkach postępowań kwalifikacyjnych trzynastu dyrektorów na stopień nauczyciela dyplomowanego dyrektor CEA rzetelnie dokonał oceny pracy dyrektorów szkół. Oceny uwzględniały opinie rady szkoły i zakładowych organizacji związkowych działających w szkołach. Oceny te zostały ustalone adekwatnie do stopnia (poziomu) realizacji zadań przez osoby oceniane, w oparciu o systematycznie gromadzone dokumenty dotyczące zarówno działalności organizacyjnej jak i nauczycielskiej ocenianych dyrektorów.

2. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu awansu zawodowego nauczycieli

1. W latach szkolnych 2015/2016-2017/2018 (do 15 listopada) CEA nie planowało i nie prowadziło w nadzorowanych szkołach i placówkach artystycznych działań w celu stwierdzenia prawidłowości prowadzenia postępowania w sprawach awansu zawodowego, stosownie do art. 9h ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela¹⁶. Sprawy z zakresu awansu zawodowego nauczycieli należały do zadań wizytatorów poszczególnych regionów.

W latach 2015/2016-2017/2018 (do 15 listopada) do CEA nie wpływały skargi w zakresie prawidłowości prowadzenia spraw awansu zawodowego w nadzorowanych szkołach i placówkach artystycznych.

(dowód: akta kontroli str. 219-224, 227-234)

2. CEA prowadzi nadzór nad szkołami artystycznymi poprzez wizytatorów regionalnych, którzy mają bezpośredni kontakt zarówno ze szkołami prowadzonymi przez Ministra KiDN jak też z innymi jednostkami nadzorowanymi przez CEA. O planowanych postępowaniach kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego szkoła informuje właściwego wizytatora regionalnego, co jest traktowane jednocześnie jako zaproszenie do udziału w posiedzeniu komisji w charakterze obserwatora.

Wizytatorzy dokumentowali obserwacje pracy komisji kwalifikacyjnych poprzez odpowiedni wpis w protokole postępowania kwalifikacyjnego, a także (jeśli zachodziła taka potrzeba) odnotowanie uwag zgłoszonych do protokołu. Spostrzeżenia z tych obserwacji podlegały dokumentowaniu w celu gromadzenia materiałów o działalności prowadzonych szkół i pracy ich dyrektorów.

W latach szkolnych 2015/2016-2017/2018 do CEA nie wpłynęło żadne odwołanie od decyzji dyrektorów szkół i placówek prowadzonych przez Ministra KiDN dotyczące nadania lub odmowy nadania stopnia nauczyciela kontraktowego.

(dowód: akta kontroli str. 220-239)

3. Do CEA wpłynęły trzy odwołania od negatywnej oceny dorobku zawodowego nauczycieli za okres stażu, z czego – decyzjami Ministra KiDN – w dwóch przypadkach ustalono pozytywną ocenę dorobku zawodowego nauczyciela, a w jednym przypadku negatywną.

Rozpatrzenie odwołań w CEA przeprowadzono na podstawie analizy dokumentów dołączonych do pism nauczycieli wnoszących odwołania oraz dokumentów nadesłanych z właściwych szkół. Ustalenie pozytywnych ocen dorobku zawodowego wynikało z przesłanek merytorycznych, a w przypadku oceny negatywnej – z przesłanek merytorycznych i niestwierdzeniu uchybień proceduralnych.

Wszystkie trzy odwołania nauczycieli od ocen dorobku zawodowego za okres odbywania stażu na stopnie awansu zawodowego rozpatrzono w terminie umożliwiającym Ministrowi KiDN wydanie ostatecznych ocen nauczycieli w wymaganym terminie 21 dni.

(dowód: akta kontroli str. 222, 240, 540-550)

¹⁶ Nieplanowanie kontroli w tym zakresie wynikało z pozytywnego wyniku kontroli w zakresie „realizacji procedur dotyczących awansu zawodowego oraz oceny pracy nauczycieli” przeprowadzonej przez CEA w roku szkolnym 2013/2014 we wszystkich publicznych szkołach i placówkach artystycznych w kraju.

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwaga NIK dotyczy niewielkiej liczby obserwacji przez pracowników CEA pracy komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego.

W latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 stopień nauczyciela kontraktowego uzyskało 914 nauczycieli (odpowiednio 474 i 440 nauczycieli) szkół prowadzonych przez Ministra KiDN oraz 133 nauczycieli szkół prowadzonych przez j.s.t. Przedstawiciele CEA uczestniczyli w charakterze obserwatora w komisjach kwalifikacyjnych dla 24 nauczycieli w szkołach i placówkach prowadzonych przez Ministra KiDN, natomiast nie uczestniczyli w żadnej z komisji kwalifikacyjnych w szkołach i placówkach prowadzonych przez j.s.t.

Dyrektor CEA wyjaśnił, że wynika to przede wszystkim z faktu, że postępowania na wszystkie stopnie awansu muszą się praktycznie odbyć w ciągu dwóch miesięcy, w których wizytatorzy mają inne obowiązki, jak np. udział w komisjach egzaminacyjnych na nauczyciela mianowanego i udział w konkursach na dyrektorów szkół. CEA posiada informacje na temat liczby przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych organizowanych w szkołach z corocznych sprawozdań dyrektorów.

Zdaniem NIK uczestnictwo przedstawicieli CEA w charakterze obserwatora w komisjach kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego może być podstawą do oceny prawidłowości prowadzonych postępowań. Celowość udziału tych przedstawicieli została również zauważona przez ustawodawcę, który w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych¹⁷, wskazał, że w skład komisji kwalifikacyjnej w postępowaniu na nauczyciela kontraktowego będzie brał udział przedstawiciel organu nadzoru pedagogicznego (art. 76 pkt 10 lit. a).

(dowód: akta kontroli str. 220-239)

Ocena częściowa

CEA prawidłowo wywiązywało się ze sprawowania nadzoru nad funkcjonowaniem systemu awansu zawodowego w podległych szkołach. Służyła temu przeprowadzona w roku szkolnym 2014/2015 kontrola spraw awansu zawodowego we wszystkich publicznych szkołach i placówkach artystycznych, której wyniki wskazywały na właściwą realizację zadań szkół i placówek w tym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że CEA w niewielkim stopniu wykorzystywał możliwość udziału swoich przedstawicieli w charakterze obserwatora w organizowanych w szkołach i placówkach artystycznych postępowaniach kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego. Obserwacjami takimi objęto 24 (2,3%) z ogółem 1.047 postępowań przeprowadzonych w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 w szkołach i placówkach artystycznych prowadzonych przez Ministra KiDN oraz j.s.t. Uczestnictwo przedstawicieli CEA w charakterze obserwatora w komisjach kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela kontraktowego – zdaniem NIK – mógł stanowić źródło oceny prawidłowości przeprowadzanych postępowań. Spostrzeżenia z tych obserwacji podlegały dokumentowaniu do celów oceny działalności prowadzonych szkół i pracy ich dyrektorów.

Skierowane do CEA odwołania trojga nauczycieli od ocen dorobku zawodowego za okres odbywania staży na stopnie awansu zawodowego rozpatrzono bez zbędnej zwłoki,

¹⁷ Dz. U. poz. 2203. Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., oprócz przepisów dotyczących m.in. awansu zawodowego, które mają wejść w życie 1 września 2018 r.

zapewniając możliwość terminowego wydania ostatecznych ocen w tym zakresie przez Ministra KiDN.

3. Zapewnienie nauczycielom warunków do rozwoju i awansu zawodowego

Opis stanu
faktycznego

1. Dyrektor CEA, jako dysponent II stopnia w części 24 budżetu państwa – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego¹⁸, wyodrębnił środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli¹⁹, które wyniosły:

- w 2015 r. w kwocie początkowej 4.285.000 zł, a po zmianach planu finansowego na koniec roku – 2.980.211 zł;
- w 2016 r. w kwocie początkowej 4.339.000 zł, a po zmianach planu finansowego na koniec roku – 2.992.336 zł;
- w 2017 r. w kwocie początkowej – 4.406.000 zł, a po zmianach planu finansowego na dzień 2 października 2017 r. – 4.383.936 zł.

Podstawą do wyliczenia wymaganego poziomu wyodrębnienia środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli były planowane wynagrodzenia osobowe nauczycieli szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez Ministra KiDN, z wyłączeniem planowanych wynagrodzeń osobowych nauczycieli zatrudnionych w CEA²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 35, 39-42, 82, 86-88, 113, 117-120)

2. Liczba etatów nauczycieli wykazana w planach budżetu państwa na lata 2015, 2016 i 2017 – zatrudnienie i wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej (druk PZ-1) w dziale 801 i 854 była stała i wynosiła 8.629 etatów. Podstawą kalkulacji kwoty środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w danym roku była kwota na wynagrodzenia osobowe wskazana w ustawie budżetowej na rok poprzedni, powiększona o skutki awansów zawodowych nauczycieli uzyskanych przez nauczycieli dwa lata wstecz.

Według planu wynagrodzeń osobowych nauczycieli na 2017 r. zaplanowano środki na wynagrodzenia osobowe w wysokości 447.862.000 zł. Powyższa kwota była sumą kwoty na wynagrodzenia według ustawy budżetowej na 2016 r. (439.792 zł), kwoty skutków awansów zawodowych uzyskanych przez nauczycieli w 2015 r. (4.847.000 zł) oraz dodatkowej kwoty 3.223.000 zł wynikającej ze wzrostu minimalnych stawek wynagrodzenia nauczycieli wynikającego z rozporządzenia w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli²¹.

(dowód: akta kontroli str. 38, 85, 116, 139-140)

3. Zaplanowane na 2015 r. środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości 4.285.000 zł (4.190.000 zł w rozdziale 80146 i 95.000 zł w rozdziale 85446) stanowiły 0,99%

¹⁸ Zgodnie z § 1 pkt 1 zarządzenia Ministra KiDN z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (Dz. Urz. Ministra KiDN poz. 9).

¹⁹ W latach 2015, 2017 i 2017 w części 24 budżetu państwa kultura i dziedzictwo narodowe wyodrębniono te środki w dziale 801 oświata i wychowanie rozdziale 80146 – kształcenie i doskonalenie nauczycieli i dziale 854 – edukacyjna opieka wychowawcza rozdziale 85446 kształcenie i doskonalenie nauczycieli.

²⁰ Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. c i pkt 1b w związku z art. 91a ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela nauczyciele zatrudnieni w CEA podlegają tej ustawie w ograniczonym zakresie, w tym m.in. nie odnoszą się do nich przepisy rozdziału 7a ustawy Karta Nauczyciela dotyczące finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Z podstawy wyliczenia odpisu środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli wyłączone zostały wynagrodzenia klasyfikowane w rozdziale 80143.

²¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. poz. 630). Rozporządzenie zostało ogłoszone 24 marca 2017 r. i weszło w życie 25 marca 2017 r., jednak już na etapie tworzenia budżetu na 2017 r. CEA zostało poinformowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o planowanym wzroście funduszu wynagrodzeń o 1,3% (pismo DF-I.312.19.20.2016.JW z dnia 26 lipca 2016 r.).

zaplanowanej zgodnie z ustawą budżetową kwoty na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (433.941.000 zł). W trakcie roku budżetowego w rozdziałach 80146 i 85446 zmniejszono planowane wydatki w tych rozdziałach do kwoty 2.980.211 zł (tj. o 1.304.789 zł), stanowiącej 0,7% środków planowanych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Spełniono tym warunek wynikający z art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela²² zaplanowania wydatków na ten cel w wysokości co najmniej 0,5% planowanych wynagrodzeń osobowych nauczycieli.

Zmiany w planie wydatków zostały dokonane na wniosek dyrektorów szkół i placówek artystycznych. Polegały one na przesunięciu części środków z działania 3.1.3.4 „Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli” do działania 3.1.2.10 „Funkcjonowanie szkół artystycznych” (w wysokości 1.263.155 zł) i działania 3.1.7.1 „Sprawowanie opieki nad placówkami służącymi działalności opiekuńczo-wychowawczej” (41.634 zł).

(dowód: akta kontroli str. 35-81, 137)

Zaplanowane na 2016 r. środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości 4.339.000 zł (4.243.000 zł w rozdziale 80146 i 96.000 zł w rozdziale 85446) stanowiły 0,99% zaplanowanej zgodnie z ustawą budżetową kwoty na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (437.367.000 zł). W trakcie roku budżetowego w rozdziałach 80146 i 85446 zmniejszono plan wydatków do kwoty 2.995.243 zł (tj. o 1.343.757 zł), stanowiącej 0,68% środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Spełniono tym warunek wynikający z art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela²³ zaplanowania wydatków na ten cel w wysokości co najmniej 0,5% planowanych wynagrodzeń osobowych nauczycieli.

Zmiany w planie wydatków polegały na przesunięciu części środków z działania 3.1.3.4 „Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli” do działania 3.1.2.10 „Funkcjonowanie szkół artystycznych” (w wysokości 1.315.635 zł) i działania 3.1.7.1 „Sprawowanie opieki nad placówkami służącymi działalności opiekuńczo-wychowawczej” (28.122 zł).

(dowód: akta kontroli str. 82-112, 137)

Zaplanowane na 2017 r. środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości 4.406.000 zł (4.308.000 zł w rozdziale 80146 i 98.000 zł w rozdziale 85446) stanowiły 0,99% w stosunku do zaplanowanej zgodnie z ustawą budżetową kwoty na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (445.420.000 zł). Była to kwota o 48.200 zł niższa niż równowartość 1% planowanych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, wymaganego na podstawie art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. W trakcie roku budżetowego (do 2 października) dokonano zwiększenia planowanych wydatków na doskonalenie zawodowe nauczycieli do kwoty 445.420.000 zł, tj. do wymaganego poziomu 1% wynagrodzeń osobowych nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 113-136, 138-140)

4. CEA przygotowywało na lata 2015, 2016 i 2017 plany dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w oparciu o wnioski dyrektorów szkół, sporządzone zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środków na doskonalenie zawodowe

²² Zgodnie z art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 1877, ze zm.) w roku 2015 środki przeznaczone na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli wyodrębnia się w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości do 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, jednak nie mniej niż 0,5% tych środków.

²³ Zgodnie z art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2016 (Dz.U. poz. 2199, ze zm.), w 2016 r. środki przeznaczone na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli wyodrębnia się w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości do 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, jednak nie mniej niż 0,5% tych środków.

nauczycieli²⁴ oraz ustalonymi przez dyrektora CEA regulaminami przyznawania dofinansowania na doskonalenie zawodowe nauczycieli w poszczególnych latach. W pismach do dyrektorów szkół i placówek artystycznych dyrektor CEA zwracał się corocznie o uwzględnienie we wnioskach form doskonalenia nauczycieli zaplanowanych w „Kalendarzu międzynarodowych i ogólnopolskich imprez szkolnictwa artystycznego I i II stopnia Ministerstwa KiDN”. Wnioski te były analizowane przez pracownika merytorycznego CEA pod względem zgodności zaplanowanych form doskonalenia z ww. rozporządzeniem w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli jak i przydatności danej formy doskonalenia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej nauczycieli. Po weryfikacji i ewentualnej korekcie przez szkołę wnioski te były zatwierdzane przez właściwego dla danej szkoły (regionu) wizytatora.

Dyrektor CEA wyjaśnił, że w Regulaminie przyznawania dofinansowania na doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół i placówek artystycznych w 2017 r. jak i w piśmie z dnia 9 listopada 2016 r. skierowanym do dyrektorów szkół i placówek artystycznych w sprawie planowania doskonalenia zawodowego nauczycieli zostały określone potrzeby w zakresie realizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli. Jedną z nich były zadania związane z realizacją podstawy programowej (pkt 5 ust. 3 Regulaminu). Realizując kierunki polityki oświatowej państwa określone przez Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2016/2017, czyli przygotowanie nauczycieli do wdrożenia od roku szkolnego 2017/2018 nowej podstawy programowej, CEA w przedłożonym Planie dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i placówek artystycznych na 2017 r., określiło potrzebę organizacji szkoleń w zakresie realizacji podstawy programowej.

(dowód: akta kontroli str. 144-187, 190-210, 241-243, 526-527)

5. W CEA obowiązuje „Regulamin przyznawania dopłat do czesnego studiującym nauczycielom szkół i placówek artystycznych”. Dopłaty do czesnego przyznawane są nauczycielom przez powołaną przez Ministra KiDN komisję, w skład której wchodzi: dyrektor i wicedyrektor CEA jako przewodniczący i wiceprzewodniczący oraz jako członkowie: pracownik merytoryczny CEA (starszy wizytator), przedstawiciel Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz po jednym przedstawicielu central nauczycielskich związków zawodowych. Komisja ustalała również zasadę podziału przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli na lata 2015, 2016 i 2017 w proporcji 20% na wydatki realizowane bezpośrednio przez CEA i 80% na wydatki realizowane bezpośrednio przez szkoły i placówki artystyczne. Dopłaty na doksztalcenie przyznawane były dwa razy w roku, po zakończeniu semestru, a ich wysokość (w poszczególnych semestrach) określał Minister KiDN.

Wysokość środków przyznanych na dofinansowanie doksztalcenia zawodowego nauczycieli bezpośrednio przez CEA wyniosła: w 2015 r. – 539.765 zł (na doksztalcenie 155 nauczycieli), w 2016 r. – 597.561 zł (na doksztalcenie 167 nauczycieli), w 2017 r. (do dnia 15 września) – 287.360 zł (na doksztalcenie 144 nauczycieli). W 2015 r. nie wystąpiły przypadki odmowy przez CEA realizacji wniosków nauczycieli, którzy starali się o dofinansowanie form doskonalenia zawodowego, a w 2016 r. nie zrealizowano wniosków dwóch nauczycieli, którzy nie przedstawili zaświadczeń o odbyciu doskonalenia.

²⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków. (Dz.U. nr 46, poz. 430, ze zm.).

W 2015 r. nie zrealizowano wniosków o dofinansowania do kosztów kształcenia czterem nauczycielom ze względu na stwierdzenie niezgodności wnioskowanych form kształcenia z potrzebami szkół (podstawę odmowy stanowił pkt 6 Regulaminu)²⁵. W 2016 r. odmówiono dofinansowania doksztalcenia jednemu nauczycielowi ze względu na zatrudnienie w wymiarze niższym niż pół etatu (system dopłat dotyczy nauczycieli zatrudnionych w wymiarze minimum pół etatu – pkt 1 Regulaminu).

(dowód: akta kontroli str. 144-156, 186-189, 197-217)

W latach 2015, 2016 i 2017 (do 15 września) dofinansowaniem objęto łącznie 466 form doskonalenia i doksztalcenia nauczycieli, z tego 160 (34,3%) dla nauczycieli kontraktowych, 128 (27,5%) dla nauczycieli mianowanych, 116 (24,9%) dla nauczycieli dyplomowanych i 62 (12,5%) dla nauczycieli stażystów.

(dowód: akta kontroli str. 211-213)

W latach 2015-2016 z form doskonalenia zawodowego skorzystało ogółem 25.152 nauczycieli, z tego z form wewnątrz szkolnych 18.918 nauczycieli (75,2%) i z form pozaszkolnych 6.234 nauczycieli (24,8%). Uczestniczący w doskonaleniu zawodowym nauczyciele w trakcie stażu na stopień awansu zawodowego stanowili 19% (4.783 nauczycieli).

(dowód: akta kontroli str. 217)

6. W latach 2015-2016 tytuły honorowe profesora oświaty zostały nadane łącznie czterem nauczycielom szkół artystycznych prowadzonych przez Ministra KiDN. Zgodnie z art. 31 ustawy Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2016 r., organ prowadzący zobowiązany był do wypłaty uhonorowanym nauczycielom gratyfikacji pieniężnych w wysokości 6-miesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia (co w sytuacji pełnozatrudnionego nauczyciela stanowiło kwotę 18.654 zł). Gratyfikacje te nie były wypłacane bezpośrednio przez CEA, ale przekazane do realizacji szkołom zatrudniającym uhonorowanych nauczycieli. CEA dokonało odpowiedniego zwiększenia właściwym szkołom planu wydatków budżetowych o środki na realizację wypłaty gratyfikacji (rozdział 80132, § 3040), pozostawiając sfinansowanie wydatków na pochodne z tytułu ubezpieczenia społecznego w ramach posiadanych planów wydatków (w §§ 4110 i 4120). Łącznie zwiększenie planu wydatków szkół na ten cel w § 3040 w latach 2015 i 2016 wyniosło 74.616 zł (4 osoby x 6 miesięcy x 3.109,00 zł).

Z wyjaśnienia Dyrektora CEA wynika, że CEA przekazało zadanie wypłaty gratyfikacji szkołom, ponieważ samodzielnie nie dysponowało informacją o wysokości wynagrodzenia zasadniczego uhonorowanych nauczycieli, niezbędnego do ustalenia kwoty gratyfikacji.

(dowód: akta kontroli str. 315-327)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

CEA zapewniło szkołom i placówkom artystycznym prowadzonym przez Ministra KiDN warunki (możliwości) do motywowania nauczycieli do dalszego rozwoju zawodowego. W latach 2015, 2016 i 2017 w planie finansowym CEA wyodrębniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wymaganej wysokości, odpowiednio w poszczególnych latach nie niższej niż 0,5%, 0,5% i 1% kwoty planowanych rocznych środków przeznaczonych na

²⁵ Zgodnie z pkt 6 Regulaminu, środki nie mogą być przeznaczone na finansowanie zadań edukacyjnych nie dających uprawnień do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.

wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W latach 2015 i 2016 wykorzystano odpowiednio 69,5% i 69% zaplanowanych środków.

Plany dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli na lata 2015, 2016 i 2017 przygotowano w oparciu o analizy potrzeb prowadzonych szkół i placówek artystycznych, uwzględniając w tym zarówno potrzeby nauczycieli będących w trakcie staży na stopień awansu zawodowego jak i nauczycieli dyplomowanych. Środki wyodrębnione na doskonalenie zawodowe nauczycieli były przeznaczane w 20% do wydatkowania na zadania realizowane bezpośrednio przez CEA, a w 80% na zadania realizowane przez dyrektorów szkół i placówek artystycznych (finansowanie wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli). Dopłaty do czesnego studiującym nauczycielom szkół i placówek artystycznych przyznawano zgodnie z ustalonymi regulaminami.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶, wnosi o:

- 1) zapewnienie skutecznej weryfikacji wniosków nauczycieli o wszczęcie postępowania na wyższy stopień awansu zawodowego pod kątem prawidłowości odbycia stażu;
- 2) zapewnienie prawidłowego protokołowania przez komisje egzaminacyjne i kwalifikacyjne na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego przebiegu postępowania;
- 3) zapewnienie w składzie komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych udziału eksperta nauczającego tego samego przedmiotu lub prowadzącego ten sam rodzaj zajęć co oceniany nauczyciel.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 524, dalej „ustawa o NIK”.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 20 grudnia 2017 r.

Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor
Piotr Prokopczyk

Kontroler
Teresa Wójcik
główny specjalista kontroli państwowej

..... Teresa Wójcik

podpis

..... [signature]

Podpis